

Het Schriftwoord dat gij zojuist gehoord hebt is vandaag in vervulling gegaan

Welkom

Gegroet en gezegend

Gezegend dit uur en het licht ons gegeven.

Gezegend de woorden geladen met kracht.

Gezegend jij, mens hier naast mij en alles wat ons bijeen brengt.

Gegroet en gezegend in naam de van eeuwige Vader, Zoon en heilige Geest.

Inleiding

In de eerste lezing gaan we naar de tijd dat de joodse gemeenschap teruggekeerd was uit Babylonië. Zo'n halve eeuw waren zij daar tot zware arbeid gedwongen, terwijl hun land aan zijn lot was overgelaten en stilaan ingepalmd werd door andere bewoners. Na hun terugkeer staan ze voor de opgave een nieuw begin te maken. Maar daar is aanvankelijk niet veel van te merken. In de eerste lezing van vandaag, uit de profeet Nehemia zijn het Nehemia en de priester Ezra die de verandering in gang zetten.

In het evangelie van vandaag vinden we Jezus terug in de synagoge. Hij is die dag "voorganger" van dienst, en leest voor uit de profeten, en geeft er duiding bij. Een homilie van één enkele zin: "Het Schriftwoord dat gij zojuist gehoord hebt is vandaag in vervulling gegaan." Deze ene zin is omgekeerd evenredig met de inhoud en het belang. Het gaat over het Rijk Gods, hier en nu. Vandaag is een dag van vreugde. Dit is de dag die de Heer heeft gemaakt en wij zullen hem vieren in vreugde. Laten wij hier samen tot rust komen en bidden en zingen wij ons vertrouwen in God uit.

Het is de week van het gebed voor de eenheid van de christenen (Oecumene). Ik weet niet hoe jullie dat begrip invullen. Voor mij was dat op 16 jarige leeftijd naar de jongerendagen van Taizé trekken met een groepje van mijn parochie. Die ontmoeting was heel bijzonder om met zovelen samen in groepen te discussiëren over de thema's die aangereikt werden die week. Maar nog meer waren de dagelijkse gebedsdiensten met de vele gezangen die op mij een enorme indruk maakten. Ik luister nog vaak naar die gezangen op *Youtube* en wordt nog regelmatig ontroerd, alsof die muziek, die zang direct naar het hart gaan. Dit komt in deze viering tot uiting in de liederen van Taizé.

Volgens paus Franciscus bevestigt de encycliek van JP II *Ut Unum Sint* ('Opdat zij één zijn') dat "legitieme diversiteit op geen enkele manier in strijd is met de eenheid van de Kerk, maar juist haar pracht vergroot en een grote bijdrage levert aan de vervulling van haar missie".

LIED: dit is de dag die de Heer heeft gemaakt en gegeven

Dit is de dag van het licht en van lente en leven,
van nieuwe adem, van geest die ons vrede zal geven.

Dit is het uur, dat ons doet zingen van vuur
aan dood en duister ontheven!

Wij vieren God als het licht in de mensen ontstoken,
de zon van vrede en vrijheid in ons aangebroken.
Hij gaat ons voor, gerechtigheid is zijn spoor,
tot wij Hem zijn uitgesproken!

Om goed te weten dat wij zijn geroepen tot vrede,
om niet verloren te zijn aan alleen maar dit heden,
om op te staan en nieuwe wegen te gaan
is deze dag ons gegeven!

Eerste lezing Nehemia 8,2-4a;5-5.8-10

Alle Israëlieten die in de steden woonden, kwamen bijeen op het plein voor de Waterpoort. Ze vroegen aan Ezra, de Schriftgeleerde: 'Wil je het boek halen van de leer van Mozes, die God aan Israël opgelegd heeft?' Ezra ging het boek halen en begon er uit voor te lezen. Het was de eerste dag van de zevende maand. Vanaf de dageraad tot de middag las Ezra klaar en duidelijk voor uit het boek op het plein voor de Waterpoort. De mensen luisterden aandachtig naar wat hij voorlas. De Schriftgeleerde Ezra ging op een houten verhoog staan dat men voor die gelegenheid had gemaakt. Tegenover heel het volk opende Ezra het boek. Dan ging iedereen rechtop staan. Ezra preees God, en iedereen antwoordde: 'Amen, amen!' De tempeldienaars staken hun handen omhoog, bogen het hoofd en vielen neer voor God, met het gezicht op de grond. Zij lazen voor uit het boek van de leer van God, legden het uit en verklaarden de betekenis, zodat iedereen het begreep. Heel het volk barstte in tranen uit toen het de woorden van de wet hoorde. Dan zeiden Nehemia, Ezra en de Levieten: 'Deze dag is gewijd aan de Heer uw God. Wees dus niet treurig en ween niet. Kom, ga lekker eten en drink er zoete drank bij, en deel met wie niets heeft, want deze dag is gewijd aan onze God. Wees niet bedroefd, maar laat de vreugde die God u schenkt uw kracht zijn.'

Muziek Taizé: Nada te turbe

Nada te turbe, nada te espante
quien a Dios tiene nada le falta
Nada te turbe, nada te espante
solo Dios basta

Laat niets je storen, laat niets je bang maken
Hij die God heeft, ontbreekt het aan niets
Laat niets je lastig vallen, laat niets je bang maken
God alleen is genoeg

Evangelie: Lucas 1, 1-4;4,14-21: In de synagoge van Nazaret

Geachte Theofilus, Ik schrijf dit boek voor u. Zo kunt u zelf lezen dat het waar is wat ze u verteld hebben. Het boek gaat over Jezus, en over alles wat er met hem gebeurd is. We kennen de verhalen dankzij de mensen die erbij waren. Zij hebben het goede nieuws doorverteld. Ik heb besloten om alle gebeurtenissen op te schrijven. Er zijn al eerder boeken geschreven over Jezus, maar ik heb alles precies uitgezocht. En ik begin bij het begin. De kracht van de heilige Geest was nu in Jezus, en hij ging terug naar Galilea. Daar gaf hij uitleg over God in de synagogen. Het nieuws over Jezus werd overal in de omgeving bekend, en iedereen bewonderde hem. Jezus ging ook naar Nazaret, de stad waar hij opgegroeid was. Op sabbat ging hij zoals altijd naar de synagoge. Toen hij opstond om voor te lezen, gaf een dienaar hem het boek van de profeet Jesaja. Jezus opende het boek en zocht naar het stuk dat hij wilde voorlezen. Hij las: «God heeft mij uitgekozen. Daarom is zijn Geest bij mij. God heeft mij gestuurd om aan arme mensen het goede nieuws te vertellen. En om tegen gevangenen te zeggen dat ze weer vrij zijn. Om blinden te vertellen dat ze weer zullen zien. En om mensen die het moeilijk hebben, te helpen. Ik maak bekend: Er begint een nieuwe tijd.» Jezus legt de woorden van Jesaja uit Toen deed Jezus het boek dicht. Hij gaf het aan de dienaar terug en ging zitten. Iedereen in de synagoge keek naar hem. En Jezus zei: 'Wat ik jullie net voorgelezen heb, is **vandaag** werkelijkheid geworden.'

Woordje

Wanneer Hij op de sabbat in de synagoge is, krijgt Hij de boekrol van Jesaja aangereikt. Jezus staat op om voor te lezen. En wat leest Hij? Zijn opdrachtverklaring! Hij is gezalfd met de Geest om de Zoon te zijn en zo het koninkrijk van God te verkondigen. Niet naar de sterken; zelfs niet naar de rechtvaardigen. Hij wordt gezonden naar armen, naar gevangenen, naar blinden, naar verdrukten. Zijn hele optreden zal in het teken staan van het genadejaar dat God voor zijn volk laat aanbreken. Jezus wil de toehoorders duidelijk maken waaraan zij de komst van het Rijk van

God, het Messiaanse rijk, zoals dit door de profeet beschreven wordt, kunnen herkennen. In zijn optreden moet de komst van dat rijk waarneembaar zijn. Daarom zegt hij na de lezing uit de profeet: "Dit Schriftwoord is vandaag in vervulling gegaan". Jezus spreekt de woorden zo uit, dat het is alsof deze woorden hemzelf betreffen: "De Geest des Heren is over Mij gekomen, omdat Hij Mij gezalfd heeft".

De toelichting na de voorlezing hoeft dan ook niet veel meer woorden te bevatten: "Dit Schriftwoord is vandaag in vervulling gegaan". Het woord gaat over 'hier en nu'. Jezus is vervuld van het woord en zal het nu gaan uitdragen.

Wat Jezus voorleest is zijn **opdrachtverklaring, zijn missie**: "Hij heeft Mij gezonden om aan armen de Blijde Boodschap, het goede nieuws te brengen" in de eerste plaats voor de armen, de rechtelozen, de uitgestotenen in de samenleving, de marginalen, de verdrukten, de blinden. Het zijn zij die op niemand een beroep kunnen doen. God heeft een voorliefde voor deze groep. Jezus is de langverwachte Messias; met Hem breekt het Rijk Gods door. Dat moet in de zending van Jezus tot uiting komen.

Maar de tekst is niet enkel de opdrachtverklaring voor Jezus. Het is ook een **brontekst voor ons christenen**. Wat wij christenen in de wereld te betekenen hebben, dat vinden wij in deze brontekst. "Ga". **Hij stuurt ons. Concreet betekent dat de goedheid en liefde van God in de kleine dingen van elke dag zichtbaar worden.** Als we Jezus' boodschap op ons leven leggen, weten we wat ons te doen staat. In onze verkondiging en in onze dagelijkse handelingen moet terug te vinden zijn dat onze God een barmhartige God is.

Jezus BRENGT niet alleen goed nieuws, Hij IS goed nieuws. Hij is gezonden om aan armen de Blijde Boodschap te brengen. Hij neemt het op voor mensen die niet van tel zijn, voor wie niemand het ooit heeft opgenomen: vrouwen, kinderen, zondaars, zieken, hoeren, gehandicapten en tollenaars. In hen ziet Jezus geen ongeschikten maar wel gevangen, geslagen, verdrukte en uitgestoten mensen. Kleine mensen richt Hij op en kent hen het recht toe onder Gods ogen te komen en zich vrije mensen te weten. Het woord dat je zojuist hebt gehoord, is vandaag in vervulling gegaan leest Jezus uit de boekrol voor. De Heer heeft mij gezonden om een genadejaar af te kondigen. En Hij doet dat VANDAAG.

Genadejaar: wat betekent dat? Voor de toehoorders van toen was dat genadejaar een bekend begrip. De wet van Mozes bepaalde dat na zeven sabbatjaren, dus na 49 jaar, een genadejaar ingelast moet worden. In zo'n genadejaar moesten **alle scheefgegroeide verhoudingen rechtgetrokken worden**: goederen, akkers en woningen die verkocht waren, moesten teruggegeven worden aan de oorspronkelijke eigenaar; alle joodse slaven moesten vrijgelaten worden; alle schulden moesten kwijtgescholden worden.

De bedoeling van die wet was: alle sociale ongelijkheden die ontstaan waren in de loop van een halve eeuw, weer ongedaan maken. Maar in het Messiaanse rijk zal er geen sociale ongelijkheid meer mogen bestaan.

Door een genadejaar af te kondigen, geeft Jezus deze **groep die op niemand nog een beroep kan doen, weer rechten, weer hoop. De boodschap gaat naar elk individu, maar ook naar de hele maatschappij en alle sociale structuren.**

Wij kunnen ons afvragen wat een genadejaar kan betekenen in onze tijd? Wat het betekent als we het echt au sérieux nemen. Wat hebben wij dan te doen, op microschaal rondom ons? En hoe moeten wij dat op macroschaal interpreteren? We kunnen ons afvragen of hier een oproep in zit tot bv kwijtschelding van schulden van landen in het Zuiden.

“Dit Schriftwoord is vandaag in vervulling gegaan”. Het genadejaar wordt nu afgekondigd. Zo had Jesaja het zo veel eeuwen vóór hem afgekondigd. Het is van elke dag. In elk gebaar van zorg voor de arme, van aandacht voor de blinde, of hoe die groep ook benoemd mag worden, weerklinkt de boodschap dat het genadejaar van de Heer ‘vandaag’ is aangebroken. Het genadejaar wordt werkelijkheid waar mensen hun leven laten “omkeren door Christus”. Wij volgen Jezus vandaag in onze aandacht voor de anderen. Hiermee vandaag beginnen is het rijk van God realiseren.

Lied: voor kleine mensen

Voor kleine mensen is Hij bereikbaar, Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen, Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.

Hij zal opkomen voor de misdeelden, Hij zal de machten die ons dwingen
breken en binden, Hij zal leven, onvergankelijk als de zon. Refrein

Zoals de dauw die de aarde drenkt, zo zal Hij komen en in die dagen
zullen trouw en waarachtigheid bloeien, zal er vrede in overvloed zijn. geen ref.

Dan dragen de bergen schoven van vrede en de heuvels een oogst van gerechtigheid,
een vloed van koren golvende velden, een stad rijst op uit een zee van groen. Refr.

Zijn naam is tot in eeuwigheid, zolang de zon staat aan de hemel.
Zijn naam gaat rond over de aarde, een woord van vrede, van mens tot mens. Refr.

Geloofsbelijdenis

Wij zijn op weg (Studentenekklesia Leiden)

Wij zijn op weg

en staan vandaag eerder aan het begin
van die weg dan aan het einde.

In grote trekken ziet ons geloof er zo uit:

Wij geloven in God,

die ons gemaakt heeft tot wie we zijn;

die ons inspireert en kracht geeft

op de weg naar gerechtigheid en vrede.

Wij geloven dat Jezus van Nazareth,

de Messias,

ons op deze weg is voorgegaan,

door de dood heen.

Allen - vrouw, man, klein en groot, arm en rijk -
trad hij als gelijke tegemoet.

Daarmee bracht hij aan het licht

Gods liefde voor de mensen.

Wij geloven dat zijn Geest ons bezielt,

en ook zichtbaar wordt in de mens naast ons.

Zo kunnen wij ons inzetten voor elkaar

en verantwoordelijkheid op ons nemen voor de samenleving.

Wij open op een kerk

die haar grenzen verlegt

en zich opent voor de wereld,

op weg naar de ene kerk

en de ene wereld.

Voorbeden

acclamatie: Ubi caritas et amor Ubi caritas Deus ibi est (waar barmhartigheid en liefde is, daar is God)

Laat ons bidden

dat het geloof dat wij belijden,
- gedoopt in Jezus naam, 'God redt'
en levend naar zijn Geest, Christus, 'de Gezalfde' -
vreugde brengt, blijdschap wekt
en verwachting schept bij de armen,
de gevangenen, de blinden, de onderdrukten,
hier bij ons en overal.

Laat ons bidden

dat de hoop die wij koesteren,
- gedoopt in Jezus naam, 'God redt',
en levend naar zijn Geest, Christus, 'de Gezalfde'-
troost brengt, uitzicht biedt
en toekomst schept voor de armen,
de gevangenen, de blinden, de onderdrukten,
hier bij ons en overal.

Laat ons bidden

dat de liefde die wij uitdragen,
- gedoopt in Jezus naam, 'God redt'
en levend naar zijn Geest, Christus, 'de Gezalfde'-
warmte biedt, licht schept
en vrijheid schenkt aan de armen,
de gevangenen, de blinden, de onderdrukten,
hier bij ons en overal.

Offerlied: Dit is het brood voor onderweg (Land van Belofte J-W van de Velde)

Dit is het brood voor onderweg dat honger stilt doorbreken.

Wie gaat de lange levensweg die zal geen wijn ontbreken.

Het is de Heer die voor ons ging een maaltijd van herinnering. Hij at en dronk met vrienden.

Hetzelfde brood in onze hand, het brood dat breekt door delen.

Dezelfde wijn als onderpand die lest de dorst van velen.

Dezelfde Heer die in ons leeft dezelfde geest die adem geeft: er is weer hoop voor mensen.

Bij ons is één ooit opgestaan uit diepe moedeloosheid;

bij ons heeft één ooit goed gedaan hij overwon de boosheid.

Hij schonk de wijn en gaf zijn bloed; hij brak het brood tot overvloed; de beste wijn voor 't laatste.

Tafelgebed: Dit breken en delen (Govert van Oord)

God, wij bidden tot jou.

Vandaag vieren wij met elkaar het breken van het brood.

Omdat we geleerd hebben dat wij door te delen met elkaar
deel krijgen aan jou.

Voorkom dat het breken van het brood tot een gewoontegebaar wordt,
zonder inhoud voor de omgang met elkaar,
zonder inhoud voor de omgang met jou.
Dit breken en delen moet ons de woorden helpen vinden
voor de verwondering over de schepping om ons heen,
die voor ons méér is dan een spel van DNA ketens;
een schepping waarin jij veel dichterbij ons leeft dan wij beseffen.
Dit breken en delen geeft ons een plaats waar we, wanneer we brood doorgeven,
elkaar weer zien staan, oog hebben voor degene naast ons.
Dit breken en delen, zingen en bezinnen zet ons even stil,
zodat we niet doordraaien, maar weer zien,
wat jouw bedoeling is met ons.
Dit breken en delen herinnert ons op een heilzame manier
aan onze kracht en aan onze grenzen tegelijk.
Doorbreek onze grenzeloze overmoed en soms peilloze moedeloosheid,
die onze werkelijke kracht verduisteren, zodat we zijn wie we kunnen zijn.
We vragen met schroom: verrijk ons leven en ons bestaan door de reis met jou.
Doe het ons ondergaan als verfrissende dauwdruppels,
zodat onze ogen gescherpt worden en onze oren gespist
op weg naar het land van belofte.
Sterk ons door het tekenen van het brood:
begin van nieuw leven, start van nieuw bestaan.

Onze Vader

die in het diepste van uw mensen zijt.
Uw naam worde steeds meer liefde.
levend door en tussen ons als teken van uw rijk.
Laat ons uw wil ontdekken,
in 't werk met mensen aan een nieuwe aarde van geluk voor allen.
Geef ons het besef: dat brood voor allen dagelijkse opdracht is.
En waar wij falen of ontmoedigd zijn,
wees steeds opnieuw voor ons vergeving
in 't herhaald vergeven aan elkaar.
En leid ons heen door onmacht en door angst,
op onze tocht naar u met Jezus onze Heer. Amen.

Communie

Laten we dan het brood delen met elkaar als teken van onze solidariteit met de mensen die het momenteel niet zo goed zien zitten, die eenzaam zijn of ziek, die blind zijn of verdrukt worden, laten we plaats maken voor hen in onze dagdagelijkse praktijk.

Muziek Taizé terwijl het brood rond gebracht wordt

Zending

Laten we ons inspireren door de opdrachtverklaring van Jezus vandaag en voor elkaar een solidaire naaste zijn
In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Amen

Slotlied: Niet meer verstrooid, niet meer verloren, nieuwe mens in ons geboren. (m/t Carlos Desoete)

Refr. Niet meer verstrooid, niet meer verloren, Nieuwe mens in ons geboren

1. Wij bidden en viëren, verzamelen ons
tegen het spel van de macht,
tegen het heersen van sterk over zwak,
tegen de moedeloosheid
die om ons heen wordt uitgezaaid.

2. Wij bidden en viëren, verzamelen ons
tegen het elk voor zichzelf,
tegen de angst voor anders en vreemd,
tegen de lege, de eenzame dagen:
opdat wij een nieuw vertrouwen wagen.

3. Wij bidden en viëren, verzamelen ons
omwille van uw belofte,
houd in ons wakker het dromen van vrede.
Maak ons sterk om staande te blijven,
beziel ons met uw kracht die geneest

Mededelingen (zie liedblad)